

Skol- och fritidsförvaltningen
Avdelningen för administration och juridik

2023-10-12
Villkor för godkännande och rätt till bidrag
DNR: 1053/2023

Villkor för godkännande och rätt till bidrag

Fristående förskola, fristående fritidshem och annan pedagogisk omsorg

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola och fristående fritidshem.....	4
2.1 Ansökan om godkännande och rätt till bidrag.....	4
2.2 Förutsättningar för godkännande och rätt till bidrag av fristående förskola och fristående fritidshem.....	4
2.3 Konfessionell inriktning.....	4
2.4 Anmälan vid förändringar i ägar- och ledningskrets och överlåtelse av befintlig verksamhet	5
2.5 Ansökan om nytt godkännande vid väsentliga förändringar	5
2.6 Verksamheten ska starta inom viss tid	5
3. Godkännande och rätt till bidrag för fristående pedagogisk omsorg	6
3.1 Ansökan om godkännande och rätt till bidrag.....	6
3.2 Förutsättningar för godkännande och rätt till bidrag för fristående pedagogisk omsorg.....	6
3.3 Anmälan vid förändringar i ägar- och ledningskrets och överlåtelse av befintlig verksamhet	7
3.4 Ansökan om nytt godkännande vid väsentliga förändringar	7
3.5 Verksamheten ska starta inom viss tid	7
4. Gemensamma villkor för fristående förskola, fristående fritidshem samt fristående pedagogisk omsorg.....	8
4.1 Registerutdrag	8
4.2 Lokaler och lärmiljö	8
4.3 Försäkring	8
4.4 Krav på öppethållande	8
4.5 Stadens kö- och avgiftssystem	9
4.6 Avgifter i övrigt	9
4.7 Bidrag för verksamhetens bedrivande.....	9
4.8 Uppföljning	9
4.9 Risk för obestånd	9
4.10 Återkallande av godkännande.....	9
4.11 Rutin för avveckling.....	10

Beslutat av: Barn- och utbildningsnämnden

Datum: 12 oktober 2023

Dokumentets giltighet: Tillsvidare

1. Inledning

Förskolan är det första steget i det svenska utbildningssystemet. Utgångspunkten för utbildningen ska vara barnens bästa (1 kap. 10 § skollagen). Förskolans verksamhet ska utformas i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplanen för förskolan (Lpfö18) samt vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Förskolan riktar sig till barn mellan 1 och 5 år.

Fritidshemmet är en del av skolväsendet och verksamheten regleras i skollagen. Fritidshemmets syfte är att komplettera utbildningen i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola. Fritidshemmet ska enligt skollagen stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshemmets verksamhet ska i sin helhet utformas i enlighet med skollagen och läroplanen för fritidshemmet (Lgr22) samt vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Fritidshemmet riktar sig till barn och elever mellan 6 och 12 år.

Enligt skollagen ska en kommun sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda annan pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Sådan omsorg ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande (25 kap. 2 § skollagen). Förskolans läroplan ska vara vägledande för den pedagogiska omsorgen. Pedagogisk omsorg kan bedrivas för barn mellan 1 och 12 år.

Detta dokument anger de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att godkännande och rätt till bidrag ska beviljas för följande verksamheter:

- fristående förskola
- fristående fritidshem som inte ingår i en befintlig huvudmans skolenhet
- fristående pedagogisk omsorg

Riktlinjerna utgår från skollagen, respektive läroplan samt Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Enskild som ansöker om eller har godkännande att bedriva förskola eller fritidshem samt pedagogisk omsorg benämns i dessa riktlinjer som huvudman.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med det regelverk som gäller för utbildningsväsendet, dessa riktlinjer samt övrig lagstiftning som är tillämplig för enskild verksamhet som bedrivs enligt skollagen.

2. Godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola och fristående fritidshem

2.1 Ansökan om godkännande och rätt till bidrag

En ansökan om godkännande och rätt till bidrag ska göras till barn- och utbildningsnämnden. Utredningen påbörjas när ansökan är komplett och handläggnings-tiden är cirka fyra månader.

Ansökan ska göras via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. När en ansökan inkommer får sökanden bekräftelse på att ansökan har tagits emot.

2.2 Förutsättningar för godkännande och rätt till bidrag av fristående förskola och fristående fritidshem

En sökande får efter ansökan godkännas som huvudman för förskola och fritidshem under förutsättning att de krav som ställs på verksamheten är uppfyllda. Ett godkännande föregås av en ägar- och ledningsprövning. Prövningen omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledningen och andra som har ett bestämmande inflytande i verksamheten.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska ett godkännande lämnas om barn- och utbildningsnämnden bedömer att den som söker om ett godkännande

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och
3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Utöver ovanstående krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga i den krets av personer som anges i 2 kap. 5 a § 1-4 skollagen bedöms så som lämpliga.

Den 2 januari 2023 infördes ett så kallat demokrativillkor vid lämplighetsprövningen som sker inom ramen för en ägar- och ledningsprövning. En sökande ska inte anses lämplig om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer utsättas för våld, tvång eller hot, diskriminering eller kränkande behandling, eller påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket (2 kap. 5 b § skollagen).

För att ett godkännande ska lämnas krävs att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

2.3 Konfessionell inriktning

En enskild som ansöker om att bli godkänd som huvudman ska i sin ansökan ange om den sökta verksamheten ska ha en konfessionell inriktning. Den sökande behöver dock inte ange vilken konfessionell inriktning (2 kap. 5 c § skollagen). Det godkännande som barn- och utbildningsnämnden lämnar avser viss utbildning vid viss förskoleenhet, och i förekommande fall, att utbildningen har konfessionell inriktning (2 kap. 5 § skollagen).

2.4 Anmälan vid förändringar i ägar- och ledningskrets och överlåtelse av befintlig verksamhet

Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 2 kap. 5 a § skollagen (ägar- och ledningskretsen). Anmälan ska göras till barn- och utbildningsnämnden senast en månad efter att förändringen genomfördes. Förändringar ska anmälas via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. Efter att en sådan anmälan inkommit gör barn- och utbildningsnämnden en prövning av den nya ägar- och ledningskretsen. Motsvarande gäller vid försäljning eller annan överlåtelse av en befintlig verksamhet.

2.5 Ansökan om nytt godkännande vid väsentliga förändringar

Huvudmannen ska söka nytt godkännande vid väsentliga förändringar av verksamheten. Ansökan ska göras i god tid innan förändringen är tänkt att genomföras. En väsentlig förändring kan exempelvis innebära en utökning av förskolans lokalyta inom samma fastighet, flytt till andra lokaler/annan adress samt utökning av antalet platser.

En ansökan om nytt godkännande ska göras via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. När en ansökan kommer in får sökanden bekräftelse på att ansökan har tagits emot.

2.6 Verksamheten ska starta inom viss tid

Om huvudmannen blir godkänd ska huvudmannen starta sin verksamhet inom två år från att barn- och utbildningsnämnden har fattat sitt beslut. Ett godkännande upphör att gälla om huvudmannen inte har startat upp verksamheten inom den nämnda tidsfristen. Tidsfristen framgår av beslutet om godkännande.

3 Godkännande och rätt till bidrag för fristående pedagogisk omsorg

3.1 Ansökan om godkännande och rätt till bidrag

En ansökan om godkännande och rätt till bidrag för pedagogisk omsorg ska göras till barn- och utbildningsnämnden. Utredningen påbörjas när ansökan är komplett och handläggningstiden är cirka fyra månader.

Ansökan ska göras via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. När en ansökan kommer in får sökanden bekräftelse på att ansökan har tagits emot

3.2 Förutsättningar för godkännande och rätt till bidrag för fristående pedagogisk omsorg

En sökande får efter ansökan godkännas som huvudman för fristående pedagogisk omsorg. Sedan den 1 januari 2023 ska ett godkännande föregås av en ägar- och ledningsprövning. Prövningen omfattar ägare och andra med ledande ställning eller väsentligt inflytande i sökandens verksamhet.

Av 25 kap. 10 § skollagen framgår att barn- och utbildningsnämnden efter ansökan får godkänna enskild som huvudman för sådan pedagogisk omsorg som avses i 25 kap. 2 § skollagen om

1. den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket, och
5. avgifterna inte är oskäligt höga.

Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Om verksamheten ska bedrivas där någon är folkbokförd kan en sökande inte anses lämplig utan att en registerkontroll har gjorts.

Godkännandet att vara huvudman ska avse verksamhet på ett visst verksamhetsställe som anses lämpligt.

Kommunen får besluta att en huvudman har rätt till bidrag trots att villkoret i punkten 4 inte är uppfyllt, om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

3.3 Anmälan vid förändringar i ägar- och ledningskrets och överlå- telse av befintlig verksamhet

Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 25 kap. 10 a § skollagen (ägar- och ledningskrets). Anmälan ska göras till barn- och utbildningsnämnden senast en månad efter förändringen. Förändringar ska anmälas via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. Efter att en sådan anmälan inkommit gör barn- och utbildningsnämnden en prövning av den nya ägar- och ledningskretsen. Motsvarande gäller vid exempelvis försäljning eller annan överlå- telse av en befintlig verksamhet.

3.4 Ansökan om nytt godkännande vid väsentliga förändringar

Huvudmannen ska söka nytt godkännande vid väsentliga förändringar av verksamheten. Ansökan ska göras i god tid innan förändringen är tänkt att genomföras. En väsentlig förändring kan exempelvis innebära en utökning av förskolans lokalyta inom samma fastighet, flytt till andra lokaler/annan adress samt utökning av antalet platser.

En ansökan om nytt godkännande ska göras via e-tjänsten på <https://foretagare.helsingborg.se/>. När en ansökan kommer in får sökanden bekräftelse på att ansökan har tagits emot.

3.5 Verksamheten ska starta inom viss tid

Om huvudmannen blir godkänd ska huvudmannen starta sin verksamhet inom två år från att barn- och utbildningsnämnden har fattat sitt beslut. Ett godkännande upphör att gälla om huvudmannen inte har startat upp verksamheten inom den nämnda tidsfristen. Tidsfristen framgår av beslutet om godkännande.

4. Gemensamma villkor för fristående förskola, fristående fritidshem samt fristående pedagogisk omsorg

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över de förskolor och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket skollagen samt pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt enligt 25 kap. 10 § skollagen (26 kap. 4 § skollagen).

Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen (26 kap 2 § skollagen). Utöver de krav som framgår av lag och andra föreskrifter gäller även följande gemensamma villkor.

4.1 Registerutdrag

Huvudmannen ansvarar för registerkontroll av personal i verksamheten. Den som inte har uppvisat registerutdrag får inte anställas (2 kap. 31 § skollagen).

En person som är 15 år eller äldre och är folkbokförd där pedagogisk omsorg ska bedrivas ska på begäran av kommunen visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. Utdraget ska vara högst ett år gammalt (25 kap. 2 a § skollagen).

4.2 Lokaler och lärmiljö

Huvudmannen ansvarar för att lokalen där verksamheten ska bedrivas har de tillstånd som krävs för att bedriva verksamhet, såsom exempelvis bygglov och godkännande från miljönämnden.

Huvudmannen ska även lämna en skriftlig redogörelse för brandskyddet till Räddningstjänsten Skåne Nordväst. Vid nybyggnation krävs att stadsbyggnadsnämnden, innan huvudmannen startar sin verksamhet, har lämnat ett slutbesked. Om lokalfrågan inte är klar vid ansökningstillfället ska ett eller flera lokalalternativ som kan bli aktuella presenteras i ansökan. Huvudmannen ska ha erforderliga tillstånd innan verksamheten startar.

För mer information om ovanstående, se <https://foretagare.helsingborg.se/>

4.3 Försäkring

Huvudmannen ansvarar för att ha erforderliga försäkringar för verksamheten vad gäller till exempel personal, barn och lokaler.

4.4 Krav på öppethållande

Förskole- och fritidshemsverksamhet samt pedagogisk omsorg ska tillhandahållas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller barnets eget behov.

Verksamheten ska vara öppen varje vardag. Om huvudmannen vid enstaka tillfälle behöver hålla stängt, ska huvudmannen skriftligen informera föräldrar om detta i

god tid före planerad stängning. Vid stängning är anordnaren skyldig att tillhandahålla alternativ omsorg för barn vars vårdnadshavare inte har möjlighet att själva ordna tillsyn. Detta får ske genom samverkan med annan motsvarande verksamhet.

4.5 Stadens kö- och avgiftssystem

För att underlätta för vårdnadshavare vid ansökan om plats i förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg har staden ett gemensamt kö- och avgiftssystem. Huvudmannen ska vara ansluten till stadens avgifts- och kösystem. Detta innebär att anordnaren ska ta emot de barn som är folkbokförda i Helsingborg och enligt stadens kösystem står i tur för en plats.

4.6 Avgifter i övrigt

Enligt skollagen får en huvudman för en fristående förskola, fristående fritidshem eller pedagogisk omsorg inte ta ut oskäligt höga avgifter. Helsingborgs stad tillämpar maxtaxa (prop. 1999/2000:129). Enskilda huvudmän ska följa de regler som gäller för maxtaxan. Det innebär det inte är möjligt att ta ut någon avgift utöver maxtaxan för en plats i förskolan, fritidshemmet eller för den pedagogiska omsorgen. Att regelbundet begära att barnen ska ha med sig matsäck bedöms som en avgift. Föräldraavgiften tas ut av Helsingborgs stad i enlighet med beslutad taxa.

4.7 Bidrag för verksamhetens bedrivande

En huvudman som har fått ett godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 25 kap. 10 § skollagen har rätt till bidrag från ett barns hemkommun.

Om ett barn deltar i mer än en verksamhet sker en fördelning av bidraget. En verksamhet fastställs som huvudverksamhet och en som kompletterande verksamhet.

Barn- och utbildningsnämnden fastställer årligen de bidragsnivåer som ska gälla för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Bidraget i form av grundbelopp är avsett att täcka samtliga verksamhetens kostnader. Bidraget betalas ut i enlighet med vid var tid, inom skol- och fritidsförvaltningen, gällande betalningsrutiner.

För barn med omfattande behov av särskilt stöd kan huvudmannen ansöka om bidrag i form av tilläggsbelopp hos skol- och fritidsförvaltningen (8 kap. 23 § skollagen och 25 kap. 13 § skollagen).

4.8 Uppföljning

Barn- och utbildningsnämnden följer upp de godkännande som lämnas till enskilda huvudmän. En huvudman, som inte är aktiebolag, ska senast sju månader efter verksamhetsårets utgång tillställa nämnden en verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse. Aktiebolag granskas löpande.

4.9 Risk för obestånd

En huvudman som riskerar konkurs eller likvidation ska utan dröjsmål lämna skriftlig information om detta till barn- och utbildningsnämnden.

4.10 Återkallande av godkännande

Barn- och utbildningsnämnden kan återkalla ett godkännande om det genom tillsyn eller på annat sätt framkommer att verksamheten inte längre uppfyller de krav som gäller eller om verksamheten uppenbarligen missköts.

4.11 Rutin för avveckling

En huvudman som har för avsikt att avveckla sin verksamhet ska i god tid skriftligen informera barn- och utbildningsnämnden om den planerade avvecklingen. Huvudmannen ansvarar för att informera alla vårdnadshavare med barn inskrivna i verksamheten och de som ställt sina barn i kö till verksamheten om att verksamheten kommer avvecklas.

Informationen till barn- och utbildningsnämnden ska vara undertecknad av behörig firmatecknare (bifoga registreringsbevis) och innehålla uppgifter om datum för avveckling. Av informationen ska det framgå att huvudmannen begär att det godkännande som gäller för verksamheten ska upphöra att gälla.